

PROJECTVERENIGING
'PLATFORM OMGEVING LEIE EN SCHELDE' (POLS)
ERFGOEDCEL LEIE SCHELDE

Jaarverslag 2015

Zoals goedgekeurd op de Raad van Bestuur van POLS van 16 maart 2016

Inhoud

1. Interne werking projectvereniging

- 1.1. Raad van bestuur
- 1.2. Personeelsbeleid
- 1.3. Andere beleidslijnen

2. Cultuurcommunicatie

- 2.1. Nieuwe samenwerkingsperiode (2014-2019)
- 2.2. Cultuurmagazine POLSSLAG
- 2.3. Regionale uitkalender 'UiT in de regio'
- 2.4. Cultuurwerkgroep - Adviesgroep
- 2.5. Cultuurschepenen
- 2.6. Samenwerking met musea

3. Cultureel-erfgoed

3.1. Uitbouw erfgoedcel

- Interne kwaliteitszorg (IKZ)
- Locatie
- Huisstijl: website en nieuwsbrief

3.2. Realisaties actieplan

4. Herdenking Wereldoorlog I

- 4.1. Landmark Slag aan de Edemolen - Nazareth
- 4.2 voorbereiding andere landmarks
- 4.3 Expo Museum van Deinze en de Leiestreek

5. Projectwerking – digitale erfgoedhaltes toeristische routes

6. Projectwerking – trage wegen

N.B. er werden in dit verslag heel wat [hyperlinks](#) opgenomen, hierop kan u klikken en zo wordt u doorverwezen naar een externe pagina met meer illustratiemateriaal.

1. Interne werking projectvereniging

1.1. Raad van bestuur

De **raad van bestuur** van Platform Omgeving Leie Schelde (hierna POLS) kwam in 2015 vijfmaal samen, m.n. in Gavere (6/1), Nazareth (25/3), Sint-Martens-Latem (27/5), Zulte (2/9), Deinze (24/9) en Deinze (18/11). Vanaf augustus wordt is de burgemeester van Gavere opgevolgd door Denis Dierick, hij volgt Hugo Leroy op en volgt als stemgerechtigd lid de vergaderingen van de raad van bestuur op.

Actor	Datum	Locatie	Contactpersonen	Afspraken/agendapunten
Raad van Bestuur POLS	6/1, 25/3, 27/5, 2/9, 18/11	Gavere, Sint-Martens-Latem, Zulte, Deinze, Nazareth	Burgemeesters, schepenen van cultuur en gemeenteraadsleden van de 6 gemeenten + personeel POLS (D, M, J voor verslag)	Afstemming met lokale beleid en voorleggen ter goedkeuring van het intergemeentelijke cultureel-erfgoedbeleid en specifiek het ondersteuningsbeleid

In 2015 kwam ook het voorstel om de **Adviesgroep van cultuurschepenen en –ambtenaren** opnieuw in te voeren, om zo meer inhoudelijke input te kunnen leveren. Echter, praktisch is het voor de ambtenaren niet altijd mogelijk om zich 's avonds vrij te maken hiervoor, gezien avondwerk beperkt moet blijven.

Actor	Datum	Locatie	Contactpersonen	Afspraken/agendapunten
Overleg Schepenen van Cultuur POLS	6/1, 27/5, 18/11	Sint-Martens-Latem Deinze	De 6 schepenen van cultuur van POLS + Adviesgroep met cultuurambtenaren (24/9) + personeel POLS (D, J, M)	Afstemmen met lokaal cultuurbeleid 6 gemeenten van POLS en input voor intergemeentelijk cultureel-erfgoedbeleid => ingebed in verslag Raad van Bestuur POLS

Het **dagelijks bestuur** kwam in 2015 geregeld samen, ter voorbereiding van de raden van bestuur en ter opvolging van de dagelijkse werking. Ook organiseerden ze functioneringsgesprekken naar aanleiding van de besparingen in de cultuursector en het deeltijds werkregime voor het personeel vanaf 2016.

Actor	Datum	Locatie	Contactpersonen	Afspraken/agendapunten
Dagelijks bestuur POLS	14/1, 5/3, 26/5, 17/11	Deinze	Voorzitter (burgemeester Nazareth) en ondervoorzitters (burgemeester De Pinte en Zulte) + personeel POLS	Voorbereiden Raad van bestuur, opvolging dagelijks werking en bewaken beslissingsbevoegdheid + voorbereiden conventantstekst 2015-2020 in overleg met Mark Bastijns + functioneringsgesprekken personeel n.a.v. besparingen en deeltijds werkregime vanaf 2016

Het jaarverslag 2014 met het actieplan 2015, de jaarrekening 2014 en de begroting 2015 werden ook in 2015 aan de gemeenten ter kennisgeving bezorgd.

In 2015 startte de erfgoedcel ook een visietraject op ten behoeve van de geactualiseerde visienota die POLS moet indienen op 1 april 2016. Tegelijk participeerde de erfgoedcel aan het Visietraject van alle Vlaamse erfgoedcellen onder begeleiding van FARO en werd een denktraject opgestart met de kunstmusea (Roger Raveelmuseum, Museum Dhont-Dhaenens, Museum van Deinze en de Leiestreek, Gust De Smetmuseum en Museum Gevaert-Minne) en de toeristische actoren onder begeleiding van het erfgoedconsulentschap van Provincie Oost-Vlaanderen. Al deze denktrajecten dragen bij aan de geactualiseerde visie die POLS zal indienen. (zie verder)

Visietraject POLS	17/8, 10/9, 1/12	FARO + kantoor POLS	Faro-medewerkster Jacqueline Van Leeuwen + genodigden brainstorm + personeel POLS	Vorbereiding + uitvoeren brainstorms in het kader van de geactualiseerde visie van Erfgoedcel Leie Schelde
Interviews ihkv visietraject erfgoedcellen	12/3, 20/3, 25/3	Merelbeke, Krulbolexpo Evergem, Huis van Alijn Gent	Michaël Pector (cubeco Merelbeke), Patrick Huyghe (schepen Evergem), Els Veraverbeke (conservator Huis v Alijn) + Personeel POLS (J)	Interviews met beleidsmakers en cultuurambtenaren i.h.k.v. visienota toekomst erfgoedcellen, gecoördineerd door FARO

1.2. Personeelsbeleid

Professionele medewerkers

De personeelssamenstelling is in 2015 dezelfde gebleven als in 2014: 2,5 equivalenten. In 2015 werd door de Raad van Bestuur wel beslist het personeelsbestand af te bouwen naar 2 fte gezien de besparingsmaatregel van de Vlaamse Overheid. Het personeel stemde hiermee in op voorwaarde dat er geen ontslag viel, daarom is door het personeel een solidair voorstel voorgelegd waarbij de 3 personeelsleden 1/5de minder zouden gaan werken. Het bestuur van POLS is hiermee akkoord gegaan en organiseerde naar aanleiding daarvan functioneringsgesprekken met elk personeelslid.

Sinds 1 april 2013 is **Manuel Van den Abeele** als halftijds projectmedewerker aan de slag voor POLS, vanaf 2016 wordt dat 0,4fte. Sinds 1 juni 2013 trad **Jolien Verroeye** voltijds in dienst als coördinator van de projectvereniging, vanaf 2016 wordt dat 0,8fte en sinds 1 oktober 2013 is **David Vanhee** voltijds in dienst als erfgoedcoördinator, vanaf 2016 eveneens als 0,8fte. Met het dagelijks bestuur werd afgesproken andere deeltijdse opdrachten of flexijobs voor te leggen in het kader van werkethiek.

Personeel POLS 2015	Januari	Februari
Jolien Verroeye – 100%fte	Personeelsadministratie: 15% Boekhouding en financiën: 15% Beleidsplanning – jaarverslag 2014: 30% Immaterieel Cultureel Erfgoed: 10% Erfgoedbank coördinatie: 5%	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning – jaarverslag 2014 en actieplan 2015: 45% Immaterieel Cultureel Erfgoed: 5% Erfgoedbank coördinatie: 10%

	Educatie – erfgoedkennismakingslessen: 10% Ondersteuningsbeleid – o.a. subsidieprojecten: 5% Bestuursvoorbereidingen: 5% Coördinatie overleg erfgoedzorgers: 5%	Educatie: 5% Ondersteuningsbeleid: 5% Bestuursvoorbereidingen (incl. adviesgroep): 10%
David Vanhee – 100%fte	Administratie – o.a. vrijwilligers: 5% Communicatie – huisstijl + website: 15% Project Digitale Erfgoedhaltes: 40% Project Wereldoorlog I (expo MDL): 25% Logistiek – a.o. locatie Gentiel: 5% Erfgoeddag: 5%	Administratie: 5% Communicatie: 30% (nieuwe POLSSLAG voorbereiden) Project Digitale Erfgoedhaltes: 20% Project Wereldoorlog I (expo MDL): 25% Logistiek nieuw kantoor: 5% Erfgoeddag: 15%
Manuel Van den Abeele – 50%pte	Invoer Erfgoedbank: 25% Project digitale erfgoedhaltes: 15% Project Wereldoorlog I: 10%	Invoer Erfgoedbank: 20% Onderzoek reuzen, artikel POLSSLAG: 10% Project digitale erfgoedhaltes: 15% Project Wereldoorlog I: 5%
	Maart	April
Jolien Verroeye – 100%fte	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning: jaarverslag + jaarrekening 2014 en actieplan en begroting 2015: 40% ICE (Gaverse reuzenwerkgroep.): 5% Erfgoedbank coördinatie: 10% Educatie: 5% Verhuis kantoorruimte: 10% Bestuursvoorbereiding RvB 25/3: 10%	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning- o.a. jaarverslag cultuurcommunicatie: 20% Erfgoedbank: 5% en Educatie: 5% Coördinatie overleg (o.a. erfgoedzorgers): 15% Opendeurweekend Erfgoeddag: 10% Ondersteuningsbeleid – nieuwe oproep in mei + antennewerkingen: 20% Bestuursvoorbereiding: 5%
David Vanhee – 100%fte	Administratie (o.a. verzekeringen kantoor): 5% Communicatie (afwerking POLSSLAG): 20% Project Digitale Erfgoedhaltes: 25% Project Wereldoorlog I: 25% Logistiek – a.o. locatie Gentiel: 10% Voorbereiding Erfgoeddag: 15%	Administratie: 5% Communicatie: 20% Project Digitale Erfgoedhaltes: 25% Project Wereldoorlog I: 25% Logistiek kantoorruimte: 5% Opendeurdag Erfgoeddag: 15% Trage wegen oplevering: 5%
Manuel Van den Abeele – 50%pte	Invoer Erfgoedbank: 15% Project digitale erfgoedhaltes: 10% Project Wereldoorlog I: 5% Opvolging vrijkaarten POLS: 10% Opvolging religieus erfgoed: 10%	Invoer Erfgoedbank: 10% Project digitale erfgoedhaltes: 15% Project Wereldoorlog I: 5% Erfgoeddag in kantoorruimte: 10% Opvolging religieus erfgoed: 10%
	Mei	Juni
Jolien Verroeye – 100%fte	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning cultuurcommunicatie: 20% Erfgoedbank coördinatie: 5% Educatie: 5% Ice en religieus erfgoed: 10% Ondersteuningsbeleid (deadline 1 ^{ste} oproep projectsubsidies): 25% Bestuursvoorbereiding: adviesgroep + RvB: 15%	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning (opstart visietraject): 15% ICE (o.a. H. Bloedprocessie en ander religieus erfgoed): 15% Erfgoedbank coördinatie: 20% Educatie: 10% Ondersteuningsbeleid (nazorg 1 ^{ste} oproep projectsubsidies): 15% Bestuursvoorbereiding: adviesgroep + RvB: 5%

David Vanhee – 100%fte	Administratie: 5% Communicatie (website en nieuwsbrieven): 20% Project Digitale Erfgoedhaltes, voorbereiding oplevering eindproduct: 40% Project Wereldoorlog I (landmark Machelen en Eke/Semmerzake): 25% Ondersteuning religieus erfgoed: 10%	Administratie: 5% Communicatie (website en nieuwsbrieven): 20% Oplevering Project Digitale Erfgoedhaltes: 40% Project Wereldoorlog I (landmark Machelen en Eke/Semmerzake): 25% Ondersteuning religieus erfgoed: 10%
Manuel Van den Abeele – 50%pte	Invoer Erfgoedbank: 20% Project digitale erfgoedhaltes: 10% Project Wereldoorlog I: 10% Opvolging religieus erfgoed: 10%	Invoer Erfgoedbank: 20% Project digitale erfgoedhaltes: 10% Project Wereldoorlog I: 10% Opvolging religieus erfgoed: 10%
	Juli	Augustus
Jolien Verroeye – 100%fte	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning (visietraject POLS): 40% ICE: 10% Erfgoedbank coördinatie: 10% Ondersteuningsbeleid: 10% Coördinatie overlegorganen: 10%	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning (visietraject POLS): 40% IC: 10% Erfgoedbank coördinatie: 10% Ondersteuningsbeleid: 5% Bestuursvoorbereiding – adviesgroep + RvB: 15%
David Vanhee – 100%fte	Administratie: 10% Communicatie (website, nieuwsbrieven en POLSSLAG 2015/1): 25% Project Digitale Erfgoedhaltes: 20% (einddeclaratie dossier) Project Wereldoorlog I: 25% Coördinatie inventarisatie Religieus erfgoed: 20%	Administratie: 5% Communicatie (website, nieuwsbrieven en voorbereiding POLSSLAG 2015/2): 45% Afhandeling Project Digitale Erfgoedhaltes: 10% Project Wereldoorlog I: 20% Coördinatie inventarisatie Religieus erfgoed: 20%
Manuel Van den Abeele – 50%pte	Invoer Erfgoedbank: 20% Project digitale erfgoedhaltes: 5% Project Wereldoorlog I: 5% Opvolging religieus erfgoed: 20%	Invoer Erfgoedbank: 20% Project digitale erfgoedhaltes: 5% Project Wereldoorlog I: 5% Opvolging religieus erfgoed: 20%
	September	Oktober
Jolien Verroeye – 100%fte	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning (visietraject): 30% ICE en religieus erfgoed: 10% Erfgoedbank coördinatie: 5% Educatie: 10% Ondersteuningsbeleid: 10% Bestuursvoorbereiding: 15%	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning: 25% ICE en religieus erfgoed: 10% Erfgoedbank coördinatie: 5% Educatie: 10% Ondersteuningsbeleid (2 ^{de} oproep): 20% Bestuursvoorbereiding: 10%
David Vanhee – 100%fte	Administratie: 5% Communicatie (website, nieuwsbrieven, POLSSLAG 2015/2): 45% Project Digitale Erfgoedhaltes: 5% Project Wereldoorlog I (landmarks): 20% Coördinatie religieus erfgoed: 25%	Administratie: 5% Communicatie (website, nieuwsbrieven): 30% Project Digitale Erfgoedhaltes: 5% Project Wereldoorlog I (landmarks): 30% Coördinatie religieus erfgoed: 25% Logistiek kantoorruimte: archief, bib, filmstudio, ... : 5%

Manuel Van den Abeele – 50%pte	Invoer Erfgoedbank: 20% Project digitale erfgoedhaltes: 5% Project Wereldoorlog I: 5% Opvolging religieus erfgoed: 15% Opvolging vrijkaarten POLSSLAG: 5%	Invoer Erfgoedbank: 20% Project digitale erfgoedhaltes: 5% Project Wereldoorlog I: 5% Opvolging religieus erfgoed: 15% Opvolging vrijkaarten POLSSLAG: 5%
	November	December
Jolien Verroeye – 100%fte	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 15% (begroting 2016) Beleidsplanning: 35% (actieplan 2016 + visietraject) ICE (o.a. reuzen): 5% Erfgoedbank coördinatie: 5% Educatie: 5% Ondersteuningsbeleid (2 ^{de} oproep): 15% Bestuursvoorbereiding: 10% (RvB!)	Personeelsadministratie: 10% Boekhouding en financiën: 10% Beleidsplanning (jaarverslag 2015 + visietraject): 40% ICE (o.a. reuzen): 5% Erfgoedbank coördinatie: 5% Educatie: 5% Ondersteuningsbeleid (2 ^{de} oproep): 10% Bestuursvoorbereiding: 15%
David Vanhee – 100%fte	Administratie: 5% Communicatie (o.a. website, nieuwsbrieven): 25% Project Digitale Erfgoedhaltes: 5% Project Wereldoorlog I: 25% Coördinatie religieus erfgoed: 35% Logistiek kantoorruimte: archief, filmstudio: 5%	Administratie: 5% Communicatie: 30% (website, nieuwsbrieven, voorbereiding POLSSLAG 2016/1) Project Digitale Erfgoedhaltes: 5% Project Wereldoorlog I: 25% Coördinatie religieus erfgoed: 30% Logistiek kantoorruimte: 5%
Manuel Van den Abeele – 50%pte	Invoer Erfgoedbank: 25% Project Wereldoorlog I: 5% Ad hoc onderzoek: 5% Ondersteuning religieus erfgoed: 15%	Invoer Erfgoedbank: 25% Project Wereldoorlog I: 5% Onderzoek religieus erfgoed: 15% Ad hoc onderzoek: 5%

[Vrijwilligerswerking](#)

In 2015 konden we voor het tweede jaar op rij een aantal nieuwe vrijwilligers verwelkomen. Een drietal mensen verrichten structureel, gemiddeld 1 dag in de week, vrijwilligerswerk voor de projectvereniging. Daarnaast werkten ook een aantal vrijwilligers projectmatig mee, bvb. de ploeg die telkens een halve dag in de week roerend erfgoed inventariseert in één van de kerken en het team dat op dinsdagnamiddag aan de slag is in het Documentatie- en archiefcentrum van Sint-Martens-Latem (erfgoedantenne).

Philippe Bijvoet is in 2015 toegetreden tot de groep vrijwilligers die het religieus erfgoed inventariseert, maar neemt ook nog een engagement op in de kantoorruimte van POLS: daar bemant hij sinds najaar 2015 de filmstudio om de vele mm-filmspoelen te visualiseren...

De studente **Mara Machtelinckx** was ook in 2015 actief om het vele scanwerk binnen de erfgoedcel op te volgen. In 2015 heeft zij zo meer dan 1000 documenten en foto's kwalitatief ingescand. In 2015 werd ze hierin even bijgestaan door student **Wibrecht Storme** die eveneens op vraag een aantal dagen is komen digitaliseren.

Studente **Tineke Beyen** heeft voor de tweede maal de Week van de Smaak-activiteiten in november mee helpen opvolgen, het inzamelen en registreren van het binnengekomen materiaal, het stroomlijnen van de inschrijvingen en de logistieke ondersteuning tijdens de activiteiten zelf. Sinds oktober 2015 is **Ella Verhegge**

aan de slag voor de input van alle LIMA-materiaal in de Erfgoedbank. Zij zet het werk van Tineke verder die eind 2015 op wereldreis vertrok.

De studenten ontvingen hiervoor een **vrijwilligersvergoeding** conform de vrijwilligerswetgeving, aangezien zij op vraag van de erfgoedcel werden ingeschakeld.

Alle vrijwilligers zijn verzekerd door de projectvereniging, zowel burgerlijke aansprakelijkheid als arbeids- en lichamelijke ongevallen. Met elke vrijwilliger wordt ook een **overeenkomst** afgesloten waarin taakafspraken en administratieve bepalingen zijn opgenomen.

1.3. Andere beleidslijnen

De belangrijkste beleidslijn waar de projectvereniging sinds 2013 op inzet is cultureel-erfgoed, dankzij de middelen verbonden aan het cultureel-erfgoedconvenant 2013-2014 en 2015-2020. Daarnaast zet de projectvereniging ook nog in op de beleidslijn rond **cultuurcommunicatie en –afstemming**, als intergemeentelijke samenwerking binnen het decreet op het lokaal cultuurbeleid. Dit komt hieronder nog uitgebreid aan bod. De evoluties rond het hertekend onroerend erfgoedbeleid in Vlaanderen worden eveneens van nabij opgevolgd, alsook de uitrol van de UiTpas in een vijftal regio's in Vlaanderen in 2015. Hiertoe werden in 2015 2 infosessies georganiseerd door POLS, zowel voor de 6 cultuurdiensten als voor de 6 OCMW-besturen en leden van de Raad van bestuur van POLS werd Cultuurnet naar de regio gehaald om een toelichting te komen geven. Het bestuur van POLS wacht nog even de evoluties hieromtrent en de mogelijke uitbreiding van de Gentse UiTpas af om hier nog verdere stappen rond te ondernemen.

2. Cultuurcommunicatie

2.1. Nieuwe samenwerkingsperiode 2014-2019

Eind 2014 kreeg de projectvereniging bericht dat er ook binnen deze beleidslijn zal bespaard worden vanaf 2015. Bovendien is sinds de komst van de cultureel-erfgoedcel in 2013 de verdeling van de bijdragen van de gemeenten ook opgesplitst, 40% gaat naar cultuurcommunicatie en 60% naar cultureel-erfgoed, waardoor de subsidie vanuit de Vlaamse Overheid ook in die mate werd aangepast. Voor de komst van de cultureel-erfgoedcel ging de integrale bijdrage vanuit de gemeenten (€0,5/inwoner, ca. 80.000 inwoners) naar cultuurcommunicatie. Sinds 2013 wordt de opsplitsing van €0,2/inwoner voor cultuurcommunicatie en €0,3/inwoner voor cultureel-erfgoed gehanteerd.

Samen met de aangekondigde besparingsmaatregel betekende dit een ferme hap uit het budget voor cultuurcommunicatie, waardoor vanaf 2015 slechts 2 edities van POLSSLAG meer kunnen worden uitgegeven.

In 2015 werd ook opnieuw de werkgroep Cultuurraden doorgestart, vertegenwoordigers van de 6 cultuurraden kwamen tweemaal samen onder impuls van POLS om met elkaar kennis te maken en ervaringen uit te wisselen. De eerste bijeenkomst werd gekoppeld aan een expo in het Museum van Deinze en de Leiestreek, "Ausweiss bitte".

2.2. Cultuurmagazine POLSSLAG

Het [cultuur- en erfgoedmagazine POLSSLAG](#) was in 2015 al aan een 4de jaargang toe en verscheen tweemaal (begin april -> Erfgoeddag, begin september -> start nieuwe cultuurseizoen). Het magazine wordt per post over meer dan 41.000 brievenbussen verdeeld en is het uitgangsbord van de cultuurcommunicatie-werking van POLS. In de **regionale UIT-kalender** werden opnieuw een honderdtal bovenlokale activiteiten gepromoot, deze katern bevindt zich steeds in het midden van het magazine, handig uitneembaar.

Daarnaast waren er inhoudelijke artikels over:

- Alle reuzen in de 6 gemeenten met een oproep naar enkele verdwenen reuzen (o.a. twee Baaigemse reuzen waarvan n.a.v. deze oproep 1 exemplaar werd teruggevonden, weliswaar zonder hoofd) en de resultaten van de ontwerpwedstrijd voor kinderen in De Pinte waar nieuwe kleren voor het reuzenkoppel Jan en Trees werden gezocht
- promotie voor de **heemkundige publicaties** van de 3 heemkringen uit de regio
- oproepen ten behoeve van de **Erfgoedbank Leie Schelde**
- tweemaal een toelichting over de goedgekeurde cultureel-erfgoedprojecten binnen het **ondersteuningsbeleid van POLS** én daaraan gekoppeld telkens een oproep tot het indienen van nieuwe projectaanvragen
- een artikel over het afgeronde **Erfgoedhaltes-project met 125 QR-codes** verspreid over de 6 gemeenten
- een artikel over schrijver/dichter **Richard Minne** die in 2015 in Sint-Martens-Latem met een tentoonstelling, voordracht en catalogus werd herdacht
- promotie voor alle **Erfgoeddagactiviteiten** en het nieuwe kantoor van POLS dat dienst deed als centraal punt
- een artikel over de **Wereldoorlog I-tentoonstelling Ausweiss Bitte** met ongezien Duits beeldmateriaal in het Museum van Deinze en de Leiestreek
- Een overzichtsartikel over **enkele musea ontstaan uit vrijwilligerswerkingen**: 11 Novembermuseum en Museum Scheldeveld in Nazareth en het Vintage Mode Museum in Gavere
- Een artikel gewijd aan Machels kunstenaar **Martin Wallaert** en zijn galerij 't Biechtstoeleke
- Een interview en overzichtsartikel met werken van **Juliaan Lampens**, modernistisch architect uit Eke n.a.v. zijn 90ste verjaardag en de verkoop van één van zijn bekendste werken, de bibliotheek van Eke. Daaraan gekoppeld een deelartikel over **Woning Van Wassenhove** in Sint-Martens-Latem dat sinds 2015 wordt beheerd door Museum Dhondt-Dhaenens
- Een artikel over het **Roger Raveelmuseum** n.a.v. de overname ervan door Provincie Oost-Vlaanderen, met aandacht voor het Atelier Roger Raveel dat in 2015 werd geopend
- promotie voor de activiteiten binnen het **Festival van Vlaanderen 2015** (Gavere, Deinze, De Pinte en Sint-Martens-Latem)
- promotie voor de **bibliotheekweek** in onze regio (De Pinte, Gavere, Nazareth, Sint-Martens-Latem en Zulte)
- promotie voor **Kunstendag voor kinderen** in onze regio (Deinze, Nazareth en Sint-Martens-Latem),
- In het kader van **Week van de Smaak 2015** (thema Vergeten?) een oproep naar oud-medewerkers van de natuurvoedingsfabriek LIMA in Sint-Martens-Latem voor een terugkomdag en reclame voor de zuurdesembroodbakdemo in een oude bakoven naar een recept van LIMA
- Een artikel over de Koninklijke fanfare Sint-Cecilia van Gavere die 150 jaar bestaat en de expo Guldenboeken in Gavere

- Voorstellingen van enkele **gemeentelijke erfgoedvrijwilligersinitiatieven**: de vrijwilligers aan het werk in Museum van Deinze en de Leiestreek, de werkgroep erfgoedvrijwilligers die het Erfgoedhuis in Nazareth openhouden en de Latemse vrijwilligers die elke dinsdagnamiddag aan de slag gaan om het omvangrijke archief in het Gemeentelijk Documentatie- en Archiefcentrum te inventariseren
- Enzovoort

2.3. Regionale uitkalender

Sinds 2013 is ook de regionale **UIT in de regio-widjet** actief op alle gemeentelijke websites. Hieruit wordt geput om de gedrukte Uitkalender in het POLSSLAGmagazine vorm te geven. Dit is dus een expliciete voorwaarde om opgenomen te worden in het POLSSLAGmagazine, nl. invoeren in de Uitdatabank. De cultuurbeleidscoördinatoren van de 6 gemeenten volgen deze toepassing verder op. Ook in het subsidiereglement voor cultureel-erfgoedprojecten wordt gevraagd gebruik te maken van de Uitdatabank.

2.4. Cultuurwerkgroep - Adviesgroep

De [cultuurwerkgroep of Adviesgroep van POLS](#) vergaderde ook in 2015 telkens voorafgaand aan de bijeenkomst van de raad van bestuur en zorgde voor **beleidsvoorbereiding en –uitvoering**. De adviesgroep van POLS telt 7 leden en bestaat uit de 6 cultuurambtenaren van de gemeenten en 1 erfgoedmedewerker/archivaris. In 2015 kwam dit adviesorgaan 3 keer apart samen en 3 maal samen met de werkgroep van cultuurschepenen.

Actor	Datum	Locatie	Contactpersonen	Afspraken/agendapunten
Intergemeentelijk overleg (werkingsgebied POLS: Deinze – De Pinte – Gavere – Sint-Martens-Latem – Nazareth – Zulte)				
Adviesgroep POLS	14/1/2015 18/3/2015 1/10/2015	Deinze	Cultuurambtenaren Deinze, De Pinte, Gavere, Nazareth, Zulte en Sint- Martens-Latem + personeel POLS	Afstemming m.b.t. BBC, cultureel- erfgoedprojecten, Erfgoedbank, cultuurcommunicatie (inhoud & redactie POLSSLAG), erfgoedantennewerking, Erfgoeddag, toelichting UiTpas door cultuurnet (18/3) => verslag door POLS

Vaste items op de agenda zijn de redactie van het POLSSLAGmagazine, de stand van zaken betreffende de regioprojecten 'Digitale Erfgoedhaltes' en 'herdenking Wereldoorlog I', een update over de Erfgoedbank en de erfgoedhaltes in de regio waar materiaal wordt ingezameld, het ondersteuningsbeleid voor cultureel-erfgoedprojecten en periodieke publicaties, deelnames aan 'dagen van', 'weken van', cultuurbeleidsplanning en –afstemming, enzovoort. In 2015 werd ook aandacht besteed aan de UiTpas en Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddiensten die in sommige regio's zijn opgericht.

Werkgroep OCMW-besturen POLSregio	13/11/2015	Nazareth	Alle besturen 6 OCMW's POLSregio + leden RvB POLS + Cultuurnet + personeel POLS (J)	Toelichting uitrol UiTpas door Cultuurnet Vlaanderen in opdracht van bestuur POLS voor 6 OCMW-besturen van de POLS-regio die dit als extra agendapunt hebben geagendeerd
Uitpassimulaties in Deinze, Zulte en Gavere	14/12, 21/12, 23/12	Deinze Zulte Gavere	Personeel cultuurnet + cultuurambtenaren + personeel POLS (J)	Simulatie gemeentelijke uitgaven en inkomsten bij uitrol UiTpas berekend per gemeente (Deinze, Zulte en Gavere)

2.5. Cultuurschepenen

De cultuurschepenen kwamen in 2015 driemaal apart samen, zie hierboven. Telkens waren ook de cultuurbeleidscoördinatoren (Adviesgroep) uitgenodigd opdat ook op die manier intergemeentelijk aan expertise-uitwisseling en –afstemming kon worden gedaan.

2.6. Samenwerking met musea

In 2015 werd door **de Provincie Oost-Vlaanderen** een denkoefening opgestart rond de profilering van de Oost-Vlaamse Leiestreek(musea) die werd begeleid door enkele coaches. POLS/Erfgoedcel Leie Schelde is hierbij inhoudelijk betrokken om linken te leggen met de niet-professionele erfgoedactoren en privécollecties, de digitale gegevens via erfgoedbankleieschelde.be en de QR-codes/erfgoedhaltes. Het kantoor van POLS zal vanaf 2016 als uitvalsbasis voor de verdere werking dienen.

Actor	Datum	Locatie	Contactpersonen	Afspraken/agendapunten
Overleg Musea Leiestreek (in samenwerking met Provincie & Toerisme Oost-Vlaanderen)	30/6, 12/10, 27/10, 17/11, 16/12	Provinciaal Administratief Centrum (PAC), Gent + kantoor POLS Deinze	Museum Deinze en de Leiestreek, Museum Dhont-Dhaenens, Roger Raveelmuseum, Gevaert-Minne en Gust De Smet, Toerisme Leiestreek, VVV, Oost-Vlaanderen en Toerisme Vlaanderen + personeel POLS (J)	Visietraject Oost-Vlaamse Leiestreek met samenwerkingstraject lokale en regionale musea en toeristische diensten (Toerisme (Oost-)Vlaanderen), onder begeleiding van Levuur (Annemie Rossenbacker) inclusief plaatsbezoeken (16/12) => verslag door Provincie Oost-Vlaanderen en POLS

Met het **Museum van Deinze en de Leiestreek** wordt sinds mei 2014 op regelmatige basis overleg gepleegd omwille van de interessante complementariteit van de beide erfgoedwerkingen. In 2015 vond dit overleg vijfmaal plaats, afwisselend in het Museum van Deinze en de Leiestreek en nieuwe kantoor van POLS, in aanwezigheid van de beide voltallige teams inhoudelijk medewerkers. De erfgoedcel nam ook deel aan de denkdag georganiseerd door Tapis Plein vzw n.a.v. de beleidsplanning van het museum.

Actor	Datum	Locatie	Contactpersonen	Afspraken/agendapunten
Overleg Museum van Deinze en Leiestreek	22/1, 24/2, 23/3, 24/6, 9/10	Museum van Deinze en de Leiestreek + kantoor POLS	Trui Galle, Wim Lammertijn, An Meirhaeghe + personeel POLS (+ Tapis Plein vzw (23/3))	WOI-project, herinrichting Erfgoedafdeling, Biënnale Leiestreekmusea, beleidsplan regionaal erkend museum, regionale linken erfgoedcollectie, kranten op EGB, religieus erfgoed, educatieve werking, ICE, ... + brainstormdag erfgoedvisie MDL door Tapis Plein (23/3)

In 2015 opende een tentoonstelling over Duitse oorlogsfotografie tijdens Wereldoorlog I in de regio van Deinze en de Leie- en Scheldestreek. POLS/Erfgoedcel Leie Schelde initieerde dit initiatief door in 2013 de collectie van een verzamelaar-heemkundige voor te stellen aan het museum en zo de eerste gesprekken tussen deze beide partijen op te starten. In 2015 bleef de erfgoedcel betrokken bij de verdere voorbereidingen van deze tentoonstelling, onder meer op vlak van logistiek (digitaliseringsapparatuur), personeel (vormgeving) en communicatief (opname in communicatiekanalen van POLS). Daarnaast werkt

POLS samen met het museum rond Erfgoeddag, Open Monumentendag en biedt ze communicatieve ondersteuning voor de Biënnale 2016 waarvoor de voorbereidingen in 2015 reeds startten.

Eenmaal vond de POLS-werkgroep cultuurraden ook plaats in het museum waar na de vergadering een rondleiding doorheen de WOI-tentoonstelling werd aangeboden aan de cultuurraadafgevaardigden.

Tijdens de Week van de Smaak tenslotte, werd voor het tweede jaar op rij intensief samengewerkt met het **Museum Gevaert-Minne** in Sint-Martens-Latem, waar een terugkomdag werd georganiseerd voor de oud-medewerkers van de natuurvoedingsfabriek LIMA. Voor de zuurdesembroodbakdemo de dag nadien werd even gehoopt de bakoven op het domein van het museum te kunnen gebruiken, maar helaas was die niet meer geschikt. Gelukkig konden we uitwijken naar een – na testing – nog werkend exemplaar in beheer van het gemeentebestuur. De respons was opnieuw zo positief en omvangrijk (veel getuigenissen, beeldmateriaal) dat dit onderwerp ook de komende jaren verder zal worden uitgediept.

3. Cultureel-erfgoed

3.1. Uitbouw cultureel-erfgoedcel

Interne kwaliteitszorg (IKZ)

De 3 medewerkers van POLS, in 2015 nog samen 2,5fte, worden 100% ingezet voor de cultureel-erfgoedwerking. Hun tijdsbesteding omhelst ook de redactie van het cultuur- en erfgoedmagazine POLSSLAG (i.s.m. de Adviesgroep van POLS) en de projectopvolging van de projecten “Herdenking Wereldoorlog I” (TRP) en “Digitale erfgoedhaltes” (Leader/PDPO).

Het personeel tracht gemiddeld om de 3 weken intern te overleggen, om de doorstroom van informatie zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Daartoe wordt telkens een sjabloon met agenda opgemaakt waarin afspraken worden genoteerd. Op 16 november werd een volledige dag op verplaatsing vergaderd met het team om o.m. het Actieplan 2016 voor te bereiden, de brainstorm kaderend in het visievormingstraject en de evaluatie van het subsidiereglement.

Actor	Datum	Locatie	Contactpersonen	Afspraken/agendapunten
Intern overleg	2/2, 23/2, 9/3, 23/3, 6/5, 2/6, 14/7, 24/8, 7/9, 27/9, 23/10, 14/12 + 16/11/2015	Deinze Vurste, Gavere	Personeel POLS (M, D, J)	Intern afstemmen takenpakket, afspraken omtrent dagelijkse werking, voorbereiding vergaderingen en bestuurscycli, praktische afspraken omtrent personeelsadministratie, beleidsvoorbereiding, financiën, voorbereiding verhuis kantoor, communicatie-acties, ... + brainstormdag buitenshuis rond AP 2016 en geactualiseerde visie

Om de dienstverlening beter te documenteren en stroomlijnen houdt het team van de erfgoedcel sinds 2015 bovendien de **registratie bij van elke adviesverlening** die plaatsvindt, zowel via e-mail, telefonisch als bij een bezoek aan het kantoor. Ook de ontleningen van materiaal en boeken en het totaal aantal bezoekers aan het kantoor van de erfgoedcel, waar veel mensen jarenlang nieuwsgierig naar waren. Deze genoteerde gegevens worden als bijlage toegevoegd aan dit jaarverslag. Er vonden meer dan 100 dienstverleningen plaats, inclusief hoge resolutie-aanvragen via de Erfgoedbank.

Het is de bedoeling dat uit deze registratie op termijn FAQ kunnen worden gepuurd die aan de website www.polsregio.be kunnen worden toegevoegd.

Locatie

POLS/Erfgoedcel Leie Schelde nam in maart 2015 haar intrek in het **Erfgoedhuis/Museum Fonds Gentiel de Smet** in Deinze, verregaande renovatiewerken hadden de ingebruikname wat verlaat, aanvankelijk was de timing voorzien in 2014.

De verhuis verliep heel vlot, onder meer ook dankzij de hulp van de technische dienst van Stad Deinze. De volledige benedenverdieping kon al in maart worden ingericht en tijdens het Erfgoeddagweekend vond een grootse opening plaats. Met veel toeters en bellen, de fanfare van de brandweer waar de vorige eigenaar van het pand, Gentiel De Smet, jarenlang lid van was, kwam optreden, van elke POLS-gemeente was een reus afgevaardigd en de Deinse belleman was op post. Op de eerste verdieping waren kleine tentoonstellingsruimtes ingericht met erfgoedstukken van projecten waar POLS bij betrokken was. We konden dat weekend in totaal meer dan 300 bezoekers noteren. Ook op Open Monumentendag was de kantoorruimte opgenomen in een wandeling uitgestippeld door Cultuurdienst Deinze en werden de bezoekers ingewijd in het verhaal van de haan in industrieel Deinze. Deze dag werden maar liefst 700 bezoekers genoteerd.

Huisstijl: website en nieuwsbrief

In 2015 werden opnieuw maandelijks digitale nieuwsbrieven verstuurd, eind 2015 stond de teller van het aantal e-mailadressen op 1200, gemiddeld de helft van deze geadresseerden leest de nieuwsbrief. De oproepen die erin worden gelanceerd worden heel gretig opgepikt, de hyperlinks erin opgenomen eveneens. In elke nieuwsbrief wordt doorverwezen naar de algemene website van pols, de facebook-pagina, tumblr-blog en Erfgoedbank Leie Schelde.

De **nieuwsbrief** bevat telkens de rubrieken 'Nieuws uit de Erfgoedcel' met telkens een 'update vanuit de Erfgoedbank', een 'Uit in de regio'-rubriek met cultuurnieuws en –evenementen, een tijdelijke rubriek 'Herdenking Wereldoorlog I' en een rubriek 'Goed om weten' waarin onder meer externe vormingen worden gecommuniceerd.

3.2. Realisaties actieplan 2015

Uitvoering strategische doelstelling 1: De projectvereniging zet in op de zorg voor cultureel-erfgoed en ondersteunt de cultureel-erfgoedgemeenschappen daarin

Operationele doelstelling (OD) 1.1. De projectvereniging brengt het lokale veld, het aanwezige cultureel-erfgoed (tot op deelcollectieniveau) en de betrokken actoren en belendende sectoren continu verder in kaart, inclusief aanwezige expertises, noden en verwachtingen

Actie 1	Uitbouw loketfunctie op hoofdkantoor Deinze en de 5 lokale antennes (Erfgoedhuis Nazareth, Bibliotheek De Pinte en Zulte, Archief- en Documentatiecentrum Sint-Martens-Latem en GC
----------------	---

	De Poort Gavere) in het werkgebied waar lokale erfgoedzorgers en geïnteresseerden terecht kunnen voor advies en logistieke ondersteuning
<u>Actie 2</u>	De projectvereniging zet verder in op de uitbouw van het digitaal platform www.polsregio.be, waarop de resultaten van de omgevingsanalyse permanent zullen worden ontsloten
<u>Actie 3</u>	Up to date houden van de omgevingsanalyse aan de hand van permanente prospectie en registratie tot op deelcollectieniveau
<u>Actie 4</u>	De advies- en reflectiegroep en vooral de collegagroep erfgoedzorgers worden actief betrokken bij de veldtekening en hebben inspraak in de gegevensbundeling en kritische analyse ervan

Dankzij de Erfgoedantennes, zowel in initiatief van de erfgoedcel als op vraag van derden, komt de erfgoedcel op locatie heel wat te weten van het aanwezige (zwervend) erfgoed. In 2015 initieerde de erfgoedcel een aantal antennes in de gemeente **Zulte**, in elke deelgemeente werd een antennepost uitgebouwd. Bibliotheek **De Pinte** nodigde de erfgoedcel uit om opnieuw een antennepost te openen tijdens de openingsuren op een zaterdagvoormiddag en in **Nazareth** wordt de antennepost vaak gekoppeld aans de permanentiedagen maandelijks in het erfgoedhuis. Op vraag van een lokaal amateurtoneelgezelschap werd eveneens een antennepost opgericht in GC De Brouwerij in Eke waarbij de eerste stappen naar een geïnventariseerd theaterarchief werden gezet. In **Sint-Martens-Latem** is de antenne ingebed in het Documentatie- en Archiefcentrum dat op dinsdagnamiddag open is, in **Deinze** in 2015 elke weekdag in de kantoorruimte van POLS en in **Gavere** nemen de Poorters deze taak waar in het toeristisch infopunt De Poort.

De particuliere collecties die op deze manier worden ontdekt, voeden de omgevingsanalyse die permanent wordt aangevuld en gepresenteerd via de Erfgoedbank Leie Schelde en website www.polsregio.be. Daarop is in 2015 bvb. een overzicht verschenen van alle kerken in onze regio. Al deze inventariserings- en digitaliseringsinspanningen worden op verschillende overlegfora teruggekoppeld, in de eerste plaats aan de lokale cultureel-erfgoedactoren en cultuurdiensten.

Antenne	Data	Betrokken actoren	takenpakket
Erfgoedantenne Sint-Martens-Latem	3/2, 10/2, 10/3, 24/3, 14/4, 21/4, 5/5, 12/5, 26/5, 2/6, 1/9, 6/10, 20/10, 24/11, 15/12, 22/12	Cubeco Sint-Martens-Latem, vzw Archief- en documentatiecentrum, Heemkring Scheldeveld, Laetemsche Kunstkring + personeel POLS (J)	Ondersteuning vrijwilligerswerking Archief- en documentatiecentrum in de voormalige brouwerij van Sint-Martens-Latem. Vervolg archivering kunstenaarsarchief Gevaert-Minne (i.s.m. Archiefbank Vlaanderen en Provincie Oost-Vlaanderen)
Erfgoedantenne Bibliotheek De Pinte	28/2/2015	Bibliotheekpersoneel en cubeco De Pinte + personeel POLS (M,J)	Zitdag met inscannen binnengebracht (beeld)materiaal, adviesverlening
Erfgoedantenne Erfgoedhuis Nazareth + CC De Brouwerij Eke	4/4, 21/6, 5/12, 15/12, 22/12	Werkgroep erfgoedvrijwilligers Nazareth + bestuur Kunst Adelt	Permanentie openingsuren, ondersteuning digitalisering en registratie (beeld)materiaal op Erfgoedbank Leie Schelde + opstart zuurvrij

		Narareth + personeel POLS (M, J)	verpakken glasnegatieven (22/12) + dialectcafé (21/6) + opstart archiefwerking Kunst Adelt (15/12)
Erfgoedantenne Zulte: Bibliotheek Zulte, OC Olsene en Huis De Leeuw Machelen	20/5, 23/9, 25/11	Personeel bib en cultuurdienst zulte + personeel POLS (M, J)	Zitdag met inscannen binnengebracht (beeld)materiaal, documenteren (beeld)materiaal, adviesverlening
Ad hoc- Werkgroep Pontenbouw Sint-Martens-Latem	3/3 & 11/4	Vrijwilligers werkgroep reconstructie Leiepont + personeel POLS (M, J)	Overleg in het kader van het door POLS ondersteunde project rond de reconstructie van een authentiek Leiepont => verslag door werkgroep Pontenbouw
Ad hoc-Werkgroep Jubileum Scouts Sint-Martens-Latem	12/3, 8/10	Vrijwilligers werkgroep scouts Latem + personeel POLS (J)	Ondersteuning project 50 jaar scouts Latem + erfgoedbankdemo

OD 1.2. Bijzondere aandacht gaat naar het borgen van immaterieel cultureel erfgoed (ICE) en religieus erfgoed. De betrokken cultureel-erfgoedgemeenschappen worden ondersteund en begeleid in de specifieke zorg voor hun cultureel-erfgoed, i.s.m. met de landelijke cultureel-erfgoedorganisaties.

<u>Actie 5</u>	(I)CE-gemeenschappen zijn verder in kaart gebracht opdat de cultureel-erfgoedcel hen kan ondersteunen in hun borgingsbeleid
<u>Actie 6</u>	De Erfgoedbank, www.erfgoedinzicht.be en de databank ICE worden aangereikt aan de (I)CE-gemeenschappen als ontsluitingstool
<u>Actie 7</u>	Het erkend element hanenzetten wordt gezien de precaire situatie extra opgevolgd in samenwerking met Erfgoedcel Meetjesland, Centrum voor Agrarische Geschiedenis (CAG) en andere Landelijke Expertisecentra en Organisaties Volkscultuur
<u>Actie 8</u>	Ondersteuning inventarisatie roerend religieus erfgoed van de 29 kerkgebouwen in de regio, in samenwerking met de Provincie

De erfgoedcel zet actief in op het aanwezige immaterieel cultureel en religieus erfgoed. Vanaf 2015 zijn vooral zware inspanningen geleverd voor het **inventariseren van het roerende erfgoed** in 14 van de 29 kerken in de regio waar dat nog niet was gebeurd. In samenwerking met de Provincie Oost-Vlaanderen werd een team vrijwilligers gezocht, opgeleid en intensief begeleid tijdens het inventariseren van de vele objecten aanwezig in de kerken. In 2015 ging men van start in de kerk van Olsene en ging men nadien richting Deinze. In 2016 staan alvast de kerken van Zulte, Machelen, eventueel Grammene, mogelijks Baaigem, Dikkelvenne en Eke op de agenda. Het is een werk van lange adem, met een aanpak op maat van elke kerk en betrokken kerkbestuur. Elke week wordt hier één tot twee halve dag(en) voor vrijgemaakt door het team van 4 vrijwilligers die telkens ter plaatse worden begeleid door de erfgoedcel, vooral de digitalisering van bepaalde objecten vraagt een professionele aanpak die de erfgoedcel kan bieden. Alle geregistreerde gegevens worden vervolgens ingevoerd in de provinciale databank www.erfgoedinzicht.be.

Deze invoer wordt ook nog eens systematisch gecontroleerd en aangepast indien nodig door de erfgoedcelmedewerkers en provinciaal consulent.

Op vlak van immaterieel cultureel erfgoed zijn vooral de **reuzen in de regio “opgestaan”**, heel wat slapende reuzencomité’s zijn dankzij de inspanningen van de erfgoedcel wakker geworden (Canteclaeercomité Deinze, molenaarsreus Latem), hebben zich in nieuwe kleren gehesen (De Pinte), vonden een hoofd of lichaam terug (reuzenwerkgroep De Lustige Tonussen Gavere), wisselden ervaringen uit tijdens een POLS-reuzenvergadering en gingen bij elkaar op bezoek met of zonder reus (+ Firtelreuzen Zulte en boeregemreuzen Nazareth). De **thematische werkgroep** hieruit ontstaan is heel enthousiast om meer samen te werken, ervaringen en pijnders uit te wisselen en op elkaars reuzeninitiatieven op te dagen. De erfgoedcel neemt hierin een trekkersrol op, daarnaast volgt ze ook de Gaverse reuzenwerkgroep op en staat molenaarsreus Heribert uit Sint-Martens-Latem tentoon in de kantoorruimte van POLS om voorbijgangers te laten kennis maken met dit stukje erfgoed.

Zo goed als het gaat met de reuzen, zo moeilijk gaat het met de lokale **volkssport hanenzetten**. In 2015 vond slechts 1 hanenzetting plaats in de regio van POLS. Alle andere in buurgemeenten Kruishoutem of Zingem of zelfs over de provinciegrens in regio Kaneghem. Het deelnemersaantal blijft min of meer stabiel, maar is van 100 tijdens de jaren 1980 verminderd tot 10 anno 2015. De hanenzetters beseffen zelf dat dit een eindig verhaal is, gezien er alsmaar meer mensen afhaken of verdwijnen en er geen jongeren bereid zijn deze volkssport te beoefenen. De erfgoedcel heeft in 2013-2014 enkele inspanningen gedaan om dit erfgoed in de kijker te plaatsen (tentoonstelling, inzamelacties, persartikels, ...), maar een concrete aanpak naar de toekomst toe heeft dit niet opgeleverd vanuit de erfgoedgemeenschap.

Het tweede erkend element ‘**Heilig Bloedprocessie’ van Meigem** is wel bereid inspanningen te leveren om de toekomst van haar processie veilig te stellen. Het betrokken comité nam hiervoor in 2015 al contact op met de erfgoedcel en plant mogelijks een erfgoedproject hieromtrent in 2016. Zij vulden in 2015 ook zelfstandig het voortgangsrapport aan op de databank Immaterieel Erfgoed, na overleg met de erfgoedcel.

Archiefbank Vlaanderen wordt regelmatig ingelicht over de vorderingen van de registratie van het familiearchief Gevaert-Minne in het DAC Sint-Martens-Latem. Zij stelden samen met de archiefzorgers een plaatsingslijst op en nemen dit initiatief op in hun traject rond kunstenaarsarchieven. Ook Amsab wijdt hieraan een item in één van hun Brood en Rozen-tijdschriften.

De coördinator van POLS zetelde in 2015 eveneens in de jury voor de Vlaamse Cultureel-Erfgoedprijs die dat jaar naar een immaterieel cultureel-erfgoedinitiatief ging.

VVV 't Gaverland, erfgoed- commissie Gavere -> deelgroep De Lustige Tonussen (werkgroep reuzen)	31/3, 23/4, 18/5, 24/6, 27/9, 17/10, 17/11, 30/11	Gavere Hogeschool Gent Wichelen Dendermonde	VVV 't Gaverland, cubeco Gavere + personeel POLS (J)	Ondersteuning werkgroep Gaverse reuzen 'Lustige Tonussen', voorbereiden publicatie + opknappen reuzen, incl. ondersteuning studentenreportage (18/5) + reuzenrepaircafé erfgoedcel Dendermonde (17/10) + bezoek aan Reuzenkoppenrestaurateur => verslag door POLS en leden werkgroep
---	---	---	--	--

Overleg i.h.k.v. Immaterieel cultureel Erfgoed	22/5 8/9 24/9	Deinze Boeregem, Nazareth Dendermonde	Comité Bloedprocessie Meigem, Canteclae- comité, reuzenzorgers + personeel POLS (J)	Overleg in het kader van voortgangsverslag erkend element databank Immaterieel erfgoed – Heilig Bloedprocessie Meigem (22/5) en afstemming dossier Canteclaeerstoe (8/9) + 1ste reuzenzorgwerkgroep (24/9)
Overleg ihkv registratie roerend religieus erfgoed	3/3, 30/3, 4/8, 11/8, 18/8, 25/8, 1/9, 8/9, 15/9, 22/9, 29/9, 5/10, 19/10, 26/10, 9/11, 16/11, 23/11, 2/12, 7/12, 9/12, 14/12, 17/12	Deinze, Kerk Olsene, OLV-kerk Deinze	Kerkbestuur Olsene, Deinze, Medewerker religieus erfgoed POV + personeel POLS (D, M, J)	Overleg + voorbereiding opstart vrijwilligerswerking registratie roerend religieus erfgoed in erfgoedinzicht.be: case 1 – kerkbestuur Olsene, ter voorbereiding case 2 – kerkbestuur Deinze
Overleg Archiefbank Vlaanderen	21/1, 16/4	Deinze, Gent	Michel Vermote, Sofie Bossaert, Sophie Desmet (cultuurdienst Sint-Martens- Latem) + personeel POLS (J)	Overleg rond plan van aanpak kunstenaarsarchief Gevaert-Minne in Archief- en Documentatiecentrum Sint-Martens-Latem + voorbereiding gezamenlijk vormingsinitiatief 'verenigingsarchieven' i.s.m. egc Dendermonde, Viersprong

OD 1.3. de projectvereniging neemt een trekkersrol op rond digitale duurzaamheid en zet onder meer de Erfgoedbank hiervoor in en stemt af met andere digitale platformen zoals immaterieelerfgoed.be en Archiefbank Vlaanderen. De projectvereniging sensibiliseert en stimuleert de lokale actoren voor het gebruiken van en participeren aan deze Vlaamse initiatieven.

<u>Actie 9</u>	CEST-aanbevelingen worden vertaald naar achterban, trends digital born en social media worden gevolgd en eveneens teruggekoppeld tijdens structurele overlegmomenten en via digitale nieuwsbrieven, vormingen door externen hieromtrent worden gecommuniceerd en lokaal op maat ingericht indien opportuun
<u>Actie 10</u>	logistieke ondersteuning door o.a. uitbouw uitleendienst met digitaliseringsapparatuur

In 2015 werd opnieuw aan de lopende band gedigitaliseerd door de erfgoedcel zelf, of aangezet tot digitalisering volgens de standaarden van CEST. De digitaliseringsapparatuur hiervoor ter beschikking gesteld door de erfgoedcel heeft haar diensten reeds bewezen. Alsmar vaker gaan particulieren en organisaties ook zelf aan de slag met de scanners, opname-apparatuur e.d. De erfgoedcel begeleidt wel steeds beginnende gebruikers en geeft **demonstraties op maat**, al dan niet gekoppeld aan het gebruik van de erfgoedbank of een ander databank-systeem zoals adlib/erfgoedinzicht.be of immaterieelerfgoed.be.

Vanaf najaar 2015 liep ook een **oproep naar mm-filmspoelen** die – wanneer voldoende hoge aantallen – naar een professioneel bedrijf voor digitalisering worden gebracht in 2016. De oproep was heel succesvol, meer dan honderden spoelen werden binnengebracht. Eind 2015 werd hiervoor een ruimte op de eerste verdieping van het kantoor van POLS ingericht als **filmstudio** waar een POLS-vrijwilliger de filmspoelen bekijkt, herstelt waar nodig en selecteert.

De communicatieverantwoordelijke binnen POLS volgde een aantal vormingsmomenten, o.a. inzake de bouw van de nieuwe erfgoedcellenwebsites volgens het Wordpress-systeem, waarna – dankzij de opgedane kennis – een wordpresspagina kon worden opgemaakt waarop [het LIMA-beeldmateriaal vergaard tijdens de Weken van de Smaak](#) vanaf 2015 wordt ontsloten. Deze expertise staat nu ook ter beschikking.

Overleg website Erfgoedcellen	27/1, 24/2, 18/5	Antwerpen en VGC Brussel	Personeel POLS (D), erfgoedcellen	Samenwerking om een nieuwe erfgoedcellenwebsite te laten bouwen + opmaak bestek
Vorming communicatie en erfgoed	16/1, 23/1, 29/1	FARO, Brussel	FARO, erfgoedcellen en sector, personeel POLS (D)	Opstellen communicatieplan, gebruik communicatiekanalen en sociale media
Vorming fotograferen van Objecten	12/11	OCMW Gent	Personeel POLS (D)	Cursus rond fotografie van object, ten behoeve van betere fotografie tijdens registratie religieus roerend erfgoed

Strategische doelstelling 2: De projectvereniging staat garant voor expertisedeling, praktijkuitwisseling en netwerking rond cultureel-erfgoed in het werkgebied

OD 2.1. De projectvereniging stimuleert de uitwisseling en samenwerking tussen professionele erfgoedactoren zoals de musea en de lokale cultureel- erfgoedgemeenschappen, zoals de heemkringen en particuliere verzamelaars en levert ook de vertaalslag vanuit overkoepelende erfgoedfora

<u>Actie 11</u>	Netwerkmomenten op structurele basis, zowel thematisch (bvb. Industrieel Erfgoed, Wereldoorlog I) als per materie (bvb. beeldcollecties heemkringen, reuzenverenigingen)
<u>Actie 12</u>	Publieksevenement voor het brede publiek bvb. coördinatie Erfgoeddag, Week van de Smaak
<u>Actie 13</u>	Promotionele ondersteuning via o.m. magazine POLSSLAG voor Biënnales musea Leiestreek, Dag van de Ambachten, Nacht van de Geschiedenis, Open Kerkendagen, Week van de Smaak e. a. initiatieven
<u>Actie 14</u>	Vormingsinitiatieven in samenwerking met musea en lokale cultureel-erfgoedgemeenschap

De erfgoedcel participeert aan de Vlaamse overlegfora en pikt daar heel wat expertise op, of deelt die met haar collega's uit de cultureel-erfgoedcel. Die expertise wordt meegenomen richting het werkgebied en er ter beschikking gesteld van de lokale actoren.

Binnen de regio Schelde en Leie zijn heel wat professionele actoren actief rond kunst en erfgoed, maar evengoed talloze particuliere initiatieven of vrijwilligersacties. De erfgoedcel fungeert als ideale bruggenbouwer tussen deze beide groepen actoren die er, hoewel ze vaak met uiteenlopende opdrachten bezig zijn, heel veel baat bij hebben van elkaar op de hoogte te zijn.

Sinds 2014 organiseert de Erfgoedcel regelmatig een overleg tussen de vele vrijwilligersinitiatieven, aan tafel zitten dan heemkundigen, genealogen, particuliere verzamelaars die ervaringen uitwisselen. Regelmatig wordt ook ter plaatse de werking van één van die actoren bezocht of gaan we in groep op studiebezoek. Er

is in die 2 jaar een heel goede samenwerking ontstaan en het vertrouwen wederzijds wordt almaar groter. Men gaat naar elkaars voorstellingen, lezingen, openingen, tentoonstellingen en men wisselt cruciale informatie uit, onder het dak van Gentiel, het kantoor van POLS. Gentiel was trouwens zelf ook heemkundige-verzamelaar en nodigde vaak collega's bij hem thuis uit, in die zin wordt zijn levenswerk verder gezet door de erfgoedcel.

Ook de kunstmusea uit de regio zijn sinds 2015 opnieuw structureel beginnen samenwerken in het kader van een visievormingstraject opgestart vanuit Toerisme en het Erfgoedconsulentschap Oost-Vlaanderen. Zij stelden een onderzoeksbureau (Karavansera) aan die op zoek ging naar het unieke karakter van de regio en begeleidde de betrokken organisaties in het nadenken over een gemeenschappelijk verhaal. **Museum Gust De Smet, Museum Gevaert-Minne, Museum van Deinze en de Leiestreek, Roger Raveelmuseum, Museum Dhondt-Dhaenens en de toeristische diensten (VVV Leiestreek, Toerisme Leiestreek)** zijn van de partij en de Erfgoedcel faciliteert, legt linken met het cultureel-erfgoedveld en de –actoren en de Schelderegio. In 2016 wordt werk gemaakt van een samenwerkingsovereenkomst en staan een aantal publicaties op het programma, onder meer een belevingsgids en uiteraard de Biënnale die start in juni 2016.

In 2015 stond een **vormingsinitiatief** op de agenda in samenwerking met de depotconsulent van Provincie Oost-Vlaanderen en Erfgoedcel Land van Rode: een demonstratie zuurvrij conserveringsmateriaal gekoppeld aan de provinciale groepsaankoop. Er waren echter te weinig inschrijvingen om het te laten doorgaan. De demo stond gepland in Vurste (Gavere), op de grens met regio Land van Rode. In 2015 startten ook de voorbereidingen voor de vormingssessies rond archiveren, een samenwerking tussen Archiefbank Vlaanderen, Erfgoedcellen Land van Rode, Land van Dendermonde en Leie Schelde.

Voor het tweede jaar op rij wordt vanuit de Erfgoedcel initiatief ondernomen tijdens de **Week van de Smaak** om het verhaal van de familie Gevaert, wereldburgers, kunstenaars en stichters van de eerste natuurvoedingsfabriek en vegetarisch restaurant van België te brengen. Dit verhaal kan op heel wat aanhangers rekenen, mensen die er ooit werkten, de familie persoonlijk kenden, er woonden toen er een alternatieve woongemeenschap ontstond, op zondag de muziekconcerten bijwoonden, hun eerste vegetarische maaltijd in een restaurant nuttigden, boodschappen deden in het biowinkeltje, ... Er komen zoveel getuigenissen en beeldmateriaal op ons af dat we hiervoor hulp van onze vrijwilligers nodig hebben om het allemaal te kunnen verwerken. Het levert alvast een mooie aanvulling op de kunstpresentatie in het Museum Gevaert-Minne en verbindt dit kunstenaarsdorp ook met andere soortgelijke “communes” binnen (De Pinte, Kunstenaarsdorp Baaigem) en buiten de regio en België.

Overleg FARO: COP Beleid en Speakers's Corner	27/1, 31/3 28/4, 23/6, 22/9 & 8/12	Brussel	Gregory Vercauteren, Jacqueline Vanleeuwen, Hans Van der Linden, Agentschap Kunsten en Erfgoed – Afdeling Erfgoed, + personeel POLS (J => secretaris COP Beleid)	voorbereidingen, verwerking en evaluatie van het visietraject van FARO i.s.m. de cultureel-erfgoedcellen i.h.k.v. een visienota voor de beleidsmakers. toekomstige werking van de verschillende COP's, afgestemd op de Speaker's Corner-bijeenkomsten. De terugkoppeling en stand van zaken van andere initiatieven (oprichting van belangenbehartiger OCE + de evoluties binnen de ICE- domeinen) + contactdag van Departement met de sector (28/4)
--	---	---------	---	--

Overleg COP Digidoc	2/4, 25/6, 24/9, 26/11	VGC, Brussel	Personeel POLS (D), erfgoedcellen	Projecten/platformen toegelicht door externen waaronder Movio, cityquest en assistonline. De gemeenschappelijke website + eigen projecten van de erfgoedcellen waaronder crowdsourcing en ervaringen met het platform quickersite. Daarnaast was het VIAA en haar werking een belangrijk vast agendapunt o.a. de toekomst van hun digitale collecties (duurzame opslag).
Ad hoc COP Religieus Erfgoed	22/10/2015	Faro, Brussel	Personeel POLS (D), erfgoedcellen	Expertise uitwisselen inzake aanpak registratie religieus roerend erfgoed
Werkgroep erfgoedzorgers POLS	28/1, 7/5, 9/6, 29/8, 8/10	Deinze Bezoek PEC Ename + Gevaertshoeve + Zarlardinghe + Bardelaere museum Lembeke	VVV 'tGaverland, HK Zulte, HK Scheldeveld, KGK Deinze, HK Land van Nevele, Familiekunde Deinze, Laetemsche Kunstkring + POLS (M, D, J)	afstemming cultureel-erfgoedbeleid 2015-2020, in kaart brengen aanwezige lokaal erfgoed en kennis en expertise, noden en behoeften, uitbouw uitleendienst en ondersteuningsbeleid, uitbouw Erfgoedantennes, update Erfgoedbank en digitalisering, studiebezoeken (9/6 en 29/8) en vorming op maat => voorbereiding en verslag door POLS
Overleg Musea Leiestreek (in samenwerking met Provincie & Toerisme Oost-Vlaanderen)	30/6, 12/10, 27/10, 17/11, 16/12	Provinciaal Administratief Centrum (PAC), Gent + kantoor POLS Deinze	Museum Deinze en de Leiestreek, Museum Dhont-Dhaenens, Roger Raveelmuseum, Gevaert-Minne en Gust De Smet + personeel POLS (J)	Visietraject Oost-Vlaamse Leiestreek met samenwerkingstraject lokale en regionale musea en toeristische diensten (Toerisme (Oost-)Vlaanderen), onder begeleiding van Levuur (Annemie Rossenbacker) inclusief plaatsbezoeken (16/12) => verslag door Provincie Oost-Vlaanderen
Week van de Smaak 2015 – LIMA, Sint-Martens-Latem	4/2, 29/5, 5/6, 26/6, 3/7, 12/7, 12/8, 7/9, 23/9, 30/9, 7/10, 21/10, 12/11, 14&15/11	Museum Gevaert-Minne, + bakoven Sint-Martens-Latem, Kantoor POLS	Museum Gevaert-Minne, Cultuurdienst Sint-Martens-Latem, Laethemsche Vriendenkring + personeel POLS (J, T (vrijwilligster))	Organisatie terugkomdag personeel natuurvoedingsfabriek LIMA (14/11) en broodbakdemo zuurdesembrood à la LIMA (15/11) + voorbereidend opstoken bakoven Kwakstraat + afnemen interviews oud-LIMA-medewerkers en –getuigen en leden van de familie Gevaert-Minne

OD 2.2. Kennisknooppunten en netwerkfora worden ook opgericht met belendende sectoren zoals bvb. het onderwijs en de bibliotheken waardoor cultureel-erfgoed (prominenter) op de agenda komt te staan

<u>Actie 15</u>	structurele samenwerking met bibliotheken onder meer door middel van de antenne-werking uit te bouwen in de Bibliotheek van De Pinte en Zulte, de input van heemkundige publicaties in de Vlaamse bibliotheekcatalogus, het promoten van de Erfgoedbank en de bibliotheek als expo-ruimte
<u>Actie 16</u>	Structurele samenwerking met onderwijs door middel van educatieve kennismakingslessen en ambassadeurschap van de scholen voor cultureel-erfgoed (bvb. reuzen, ambachtslui)

<u>Actie 17</u>	Structurele samenwerking met cultuurdiensten en -adviesorganen lokale overheden als leden van redactie cultuur- en erfgoedmagazine POLSSLAG
<p>In 2015 werd ZOVLA, het samenwerkingsverband van 5 van de 6 bibliotheken in de POLS-regio aangeschreven om kennis te maken met POLS, begin 2016 mocht POLS deelnemen aan een overleg. Hieruit volgen hopelijk nog meer concrete samenwerkingen dan tot nu toe al plaatsvonden (erfgoedantennes in de bibliotheken van Zulte en De Pinte, toelichting van de werking van POLS tijdens een erfgoedlezing in Bib Nazareth, opname van de activiteiten van de bibliotheken in de Uitkalender in POLSSLAG,)</p> <p>In 2015 werd ook de kennismakingsles erfgoed nog een vijftal keer geboekt door een klas uit het lager onderwijs, ook twee klassen uit het bijzonder onderwijs tekenden hierop in. In 2016 wordt onderzocht of ook een keuvelkoffer kan worden samengesteld. Naast deze onderwijstak waren er ook gesprekken met de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans om inhoudelijke samenwerking voor het vak Literaire Creatie.</p> <p>Verder volgen de medewerkers van POLS regelmatig de bijeenkomsten van de lokale cultuur- en erfgoedadviesorganen in de 6 gemeenten om de vinger aan de <i>pols</i> te houden en waar relevant expertise uit te wisselen. Hieruit ontstond ook het initiatief om de 6 cultuurraden opnieuw te laten samenkomen (sinds 2012 was dit niet meer gebeurd) om kennis te maken met elkaar(s werking). Eén van deze sessies ging door in het Museum van Deinze en de Leiestreek.</p>	

Overleg SAMWD Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans Deinze	21/1/2015	Deinze	Docent literaire creatie + personeel POLS (J)	Overleg rond samenwerkingsmogelijkheid opleiding literaire creatie en toepassing Erfgoedbank Leie Schelde. Toelichting POLS/Erfgoedcel Leie Schelde door coördinator POLS
Erfgoedcommissie Stad Deinze	3/2, 16/9	Deinze	Eva Devooght + personeel POLS (D)	Voorstelling Erfgoedcel en cultureel-erfgoedbeleid op erfgoedcommissie, adviesorgaan inzake roerend, onroerend en immaterieel erfgoed in Deinze => verslag door erfgoedmedewerker Stad Deinze
Werkgroep Erfgoed Nazareth-Eke	24/3, 23/6, 12/10	Nazareth	Fanny Delaey, werkgroep Erfgoedhuis Nazareth + personeel POLS (M, J)	Adviesorgaan inzake roerend, onroerend en immaterieel erfgoed in Nazareth, vrijwilligersploeg Erfgoedhuis Nazareth => verslag door cubeco Nazareth
Cultuurraad Nazareth	10/3, 9/6, 8/7, 14/10	Nazareth	Leden cultuurraad Nazareth + personeel POLS (J)	Lid cultuurraad Nazareth namens erfgoedwerkgroep + voorstelling werking POLS
Cultuurraad De Pinte	24/2/2015	De Pinte	Cubeco + schepen en Cultuurraad De Pinte, + personeel POLS (D)	Lezing WOI in de regio en voorstelling WOI-project POLS op cultuurraad De Pinte
Erfgoedcommissie Zulte	8/1, 12/2, 21/5	Zulte (leden HK Zulte, erfgoedzorgers)	Deelraad erfgoed van Cultuurraad Zulte personeel POLS (J)	Actieplan 2015 samenwerkingsmogelijkheden POLS met gemeente Zulte: o.a. voorbereiden Gaston Martensjaar 2017 (i.s.m. André Depoorter)

Werkgroep Oud Machelen	7/3, 20/4, 21/5, 10/6	Machelen + kantoor POLS Deinze	Leden werkgroep Oud Machelen + personeel POLS (D, M, J)	Projectoverleg werkgroep Oud Machelen in beeld, voorbereiding erfgoedantenne Machelen (10/6)
Werkgroep Cultuurraden POLS-gemeenten	26/2, 26/11	Museum van Deinze en de Leiestreek, Bibliotheekelder Deinze	Bestuursleden alle 6 cultuurraden + schepenen + personeel POLS	Kennismaking nieuwe besturen cultuurraden van de POLS-gemeenten en voorstelling werking POLS/Erfgoedcel Leie schelde gecombineerd met bezoek expo Ausweiss Bitte (MDL) + uitwisseling gemeentelijke cultuurprijsystemen
Erfgoededucatie: kennismakingsles Erfgoed	8/1, 10/1, 21/9, 13/10, 19/11	Deinze De Pinte Antwerpen Nazareth	BS Kleurenplaneet, Deinze Art-i-Choque De Pinte Viblio Leieland VBS Nazareth + Personeel POLS (J)	Erfgoededucatie op maat van lagere schoolkinderen + op vraag ook aangepast voor crea-ateliers e.d. (bvb. Art-i-Choque De Pinte rond reuzenerfgoed) + demo erfgoedkoffer op studiedag leerkrachten LO, Canon Cultuurcel, De Singel- Antwerpen

OD 2.3 De projectvereniging verzekert de continuïteit inzake kennis en expertise bij de lokale actoren, de vrijwilligers en bestuursorganen en heeft hiertoe inhoudelijk duurzame procedures uitgebouwd en vastgelegd

<u>Actie 18</u>	Intern wordt een procedure/systeem ter registratie van adviesvragen onderhouden
<u>Actie 19</u>	Bovenstaand systeem staat in functie van een publieke ontsluiting in de vorm van FAQ's via het online platform
<u>Actie 20</u>	Relevante items worden opgenomen in het magazine POLSSLAG
<p>Als bijlage kan u de registratie van adviezen die we in 2015 verleenden terugvinden. Het waren er meer dan 100, inclusief vragen die we via de erfgoedbank binnen kregen. Ook vonden enkele vorsers reeds de infopagina van het religieuze erfgoed terug op de polsregio-website.</p> <p>In bijlage wordt ook een overzicht van het gebruik van de Erfgoedbank meegegeven, de e-expo's die meestal ook in de maandelijkse nieuwsbrief worden aangeprezen (over waardevolle bomen, kunstenaars(wonigen), koers, volkssport Hanenzetten, Wereldoorlog I en II, molens, reuzen en duiventorens) zijn heel vaak geraadpleegd. Vooral het verhaal van de LIMA levert heel wat reacties op en dit resulteert in 2016 zelfs in een aantal artikels in Brood en Rozen, Tijd-Schrift en Faro-tijdschrift. Het meest populaire item op de erfgoedbank is een hitsingle van een Nazarethse muziekgroep uit de jaren 1970, die ook te beluisteren is.</p> <p>De medewerkers van de erfgoedcel blijven zichzelf ook bijscholen in relevante onderwerpen om de opgedane kennis nadien ook te kunnen delen op de fora die ze zelf initieert of waaraan ze deelneemt. De IKZ wordt ook op die manier opgekrikt.</p>	

Ontmoetingsdag Erfgoedinzicht Provincie Oost- en West-Vlaanderen	26/1/2015	MuZee, Oostende	Erfgoedsector Provincie Oost- en West-vlaanderen, Personeel POLS (J)	Toelichting mutatie databank MovE -> Erfgoedinzicht met integratie religieuserfgoed.be + plaatsbezoek MuZee
---	-----------	-----------------	--	---

Studiedag kerkbesturen Oost-Vlaanderen	29/10/2015	Kerk Waarschoot	Provincie Oost-Vlaanderen, Personeel POLS (D, M)	Toelichting religieus erfgoedbeleid Provincie Oost-Vlaanderen, registratie, inventarisatie en digitaliseringsoperatie + voorstelling erfgoedcellen
Inspiratiedag UiTpas Vlaanderen	10/12/2015	De Centrale, Gent	Cultuurnet Vlaanderen + personeel POLS (J)	Toelichting doelgroepenwerking UiTpas Vlaanderen + good practices uitrol UiTpas
Vorming Zwervend Migratie-erfgoed	24/9/2015	Minderhedenforum, Brussel	Minderhedenforum, FARO, Kruispunt Migratie + personeel POLS (J)	Toelichting traject erfgoed van migrerende groepen: woonwagenbewoners, begrippenkader, discours + aftoetsen partners Erfgoedactiviteit
Vorming communicatie en erfgoed	16/1, 23/1, 29/1	FARO, Brussel	FARO, erfgoedcellen en sector, personeel POLS (D)	Opstellen communicatieplan, gebruik communicatiekanalen en sociale media
Toelichting Onroerend Erfgoeddecreet	13/11	Gent, Virginie Lovelinggebouw	Personeel POLS (D), Agentschap Onroerend Erfgoed, Sector OE en gemeentepersoneel	Uitleg OE decreet, taken gemeenten en IOEDS
Studiedag Funerair Erfgoed	28/5	Gent	Personeel POLS (D)	Uiteenzetting aanpak inventarisatie en ontsluiting funerair erfgoed
Vorming fotograferen van Objecten	12/11	OCMW Gent	Personeel POLS (D)	Cursus rond fotografie van object, ten behoeve van betere fotografie tijdens registratie religieus roerend erfgoed

Uitvoering strategische doelstelling 3: Lokale cultureel-erfgoedactoren houden er een integrale en geïntegreerde werking op na en worden hierin ondersteund door de projectvereniging die hiertoe een visie op ondersteuning heeft uitgewerkt

OD 3.1. De projectvereniging continueert het ondersteuningsbeleid voor projectmatige cultureel-erfgoedinitiatieven middels het subsidiereglement voor projecten cultureel-erfgoed

<u>Actie 21</u>	Het subsidiereglement voor projecten cultureel-erfgoed met 2 indienrondes/jaar wordt ingebed in een algemene visie rond ondersteuning binnen de projectvereniging
<u>Actie 22</u>	Het reglement en de goedgekeurde projecten worden zo breed mogelijk kenbaar gemaakt, o.a. via POLSSLAGmagazine
<u>Actie 23</u>	Het reglement wordt regelmatig geëvalueerd en indien nodig aangepast na bevraging van de (kandidaat-)intekenaars

In 2015 vonden opnieuw 2 indienrondes plaats. Voor het eerst in het bestaan van dit ondersteuningsbeleid voor cultureel-erfgoedprojecten moest een verdeelsleutel worden toegepast opdat beide oproepen voldoende budget ter beschikking hadden. Het ondersteuningsbeleid wint dus aan populariteit. Omdat dit echter wel wat puzzelwerk met zich meebracht, werd besloten eind 2015 een evaluatie van het subsidiereglement te houden, de adviesgroep van Schepenen trekt dit initiatief. Een bevraging werd gericht naar alle aanvragers, leden van de reflectie- en adviesgroep en raad van bestuur van POLS.

Alle goedgekeurde projecten verschijnen telkens met een korte toelichting in het POLSSLAG-magazine alsook een oproep voor de volgende ronde.

In de adviesverlening door de reflectiegroep wordt telkens gevraagd samen te werken, expertise te delen, (beeld)materiaal ter beschikking te stellen van de erfgoedbank, inspanningen voor behoud en beheer te doen, publieksactiviteiten in te voeren op de Uitdatabank, enzovoort. Voor een overzicht van de toegekende budgetten en adviezen, zie [bijlage](#).

De erfgoedcel zetelt bovendien in de adviescommissie voor het ondersteuningsbeleid van Erfgoedcel Meetjesland, waar eenzelfde evaluatietraject aan de gang was in 2015. Op die manier kan heel wat expertise uitgewisseld worden, gezien de erfgoedprojecten heel gelijkaardig zijn van opzet in de beide regio's.

Reflectiegroep POLS, Groepsfoto hier	21/5, 22/10	Deinze	Cultuurambtenaren, experten en vrijwilligers lokaal erfgoedveld + personeel POLS (J)	Beoordeling cultureel-erfgoedprojecten binnen ondersteuningsbeleid erfgoedcel en inhoudelijke advisering cultureel- erfgoedbeleid POLS => verslag door POLS
Adviescommissie subsidieprojecten erfgoedcel Meetjesland	19/5, 23/11	Eeklo	Leden beoordelingscommissie subsidieprojecten COMEET + personeel POLS (J)	Beoordeling aanvragen projectsubsidies cultureel- erfgoedprojecten COMEET

OD 3.2. De projectvereniging hanteert een specifiek ondersteuningsbeleid voor (periodieke) publicaties

<u>Actie 24</u>	Het financieel ondersteuningsbeleid voor publicaties cultureel-erfgoed wordt uitgetekend in afstemming met collega-erfgoedcellen, de Provincie Oost-Vlaanderen en de lokale heemkringen
<u>Actie 25</u>	Opstellen van criteria waaraan moet voldaan worden om financiële ondersteuning te verkrijgen (Erfgoedbank, aanwezigheid op overlegmomenten, delen van expertise, onderhandelen drukwerk, invoeren OVINO, inspanningen op vlak van (digitale) communicatie, organisatie andere erfgoedactiviteiten (dan de uitgave van publicaties), inspanningen om ledenbestand in stand te houden of te doen toenemen, bestuurssamenstelling, ...)
<u>Actie 26</u>	Er wordt ingezet op de koppeling van gedrukte publicaties aan digitale formats, vbv. E-expo's op Erfgoedbank, mijnbibliotheek.be e.a.
<u>Actie 27</u>	de ondersteunde publicaties worden zo breed mogelijk gecommuniceerd, o.a. via POLSSLAGmagazine
In samenspraak met de collega-groep erfgoedzorgers werd een check-list samengesteld voor de periodieke publicaties die ondersteuning ontvangen vanuit POLS. Deze checklist en andere publicatie-initiatieven	

worden telkens besproken tijdens de collega-groep. Het ondersteuningsbeleid wordt ook afgetoetst met dat van de Provincie Oost-Vlaanderen en naast die van de overige Oost-Vlaamse erfgoedcellen gelegd tijdens de vergaderingen met OVEO (Oost-Vlaamse Erfgoedcellenoverleg).

Oost-Vlaamse Erfgoedcellen Overleg (OVEO)	4/2, 29/9, 2/12	Aalst Deinze Sint-Niklaas	Erfgoedcellen Viersprong-Land van Rode, Leie schelde, Aalst, Dendermonde, Waasland, Meetjesland, (STAM)* + personeel POLS (J)	Trajecten WOI, Erfgoedbanken, (zakelijk) beleid, communicatie, sociale diversiteit, vrijwilligersbeleid, ondersteuningsbeleid, ... + voorbereiding studiedag 2016 *STAM heeft aangegeven niet te participeren daar waar het Intergemeentelijke samenwerkingsthema's betreft => voorbereiding: POLS, verslag: Erfgoedcel Dendermonde
Overleg Provincie Oost-Vlaanderen	10/3, 24/9	PAC, Gent	Anneke Lippens, Mieke Van Doorselaer, Adeline Beurms, Laurence De Bolle, Annelies De Mey, Nele Bogaert, Jo Rombouts + personeel POLS (J)	Afstemmen digitale ontsluitingstool (Erfgoedbanken & Erfgoedinzicht), afstemmen religieus erfgoedbeleid, afstemmen depotbeleid, afstemmen ondersteuningsbeleid provincie en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, => verslag door Provincie Oost-Vlaanderen

OD 3.3. De projectvereniging hanteert een ondersteuningsbeleid voor collectiebeherende actoren en stimuleert daarbij samenwerking en afstemming met diverse actoren, speciale aandacht gaat daarbij naar aanwezige depotnoden (zie ook SD1)

<u>Actie 28</u>	In het kader van het protocol voor een complementair ondersteuningsbeleid wordt een financieel ondersteuningsbeleid voor collectiebeheerders uitgetekend in afstemming met collega-erfgoedcellen, provincie Oost-Vlaanderen, de lokale besturen en collectiebeheerders
<u>Actie 29</u>	Collectiebeheerders worden ingelicht over en indien van toepassing aangeraden in te tekenen op de groepsaankoop van bewaar- en opslagmateriaal van de provincie
<u>Actie 30</u>	Collectiebeheerders worden ingelicht over en ingewijd in de registratie- en ontsluitingsmogelijkheden van de Erfgoedbank van de cultureel-erfgoedcel en Erfgoedinzicht.be van de provincie
<u>Actie 31</u>	Collectiebeheerders worden op de hoogte en in contact gebracht met het provinciaal depotbeleid waarbinnen de cultureel-erfgoedcel een partner is

De erfgoedcel is heel nauw betrokken bij het collectiebeleid van de lokale en regionale musea in de regio, alsook met het particuliere (zw)erfgoed. Dankzij het overleg met de Leiestreekmusea dat opnieuw is opgestart in 2015 is nauwere samenwerking mogelijk. Ook de vele vrijwilligersinitiatieven vinden de weg naar betere bewaaromstandigheden, niet in het minst de groepsaankoop voor verpakkingsmateriaal die bijzonder waardevol is voor deze erfgoedzorgers. In 2014 werd bvb. het Museum Gust De Smet ontruimt

voor noodzakelijke restauratiewerken, de erfgoedcel heeft toen de volledige verhuis van het waardevol interieur van het atelier en de woning mee in goede banen geleid. In 2015 startten de gesprekken voor de herinrichting van het gerenoveerde pand die in het voorjaar van 2016 zullen uitgevoerd worden. Hierbij is ook de Dienst Erfgoed en Monumentenwacht van de Provincie Oost-Vlaanderen betrokken.

Transversale attitude: De projectvereniging neemt een engagement op inzake sociale diversiteit en duurzaamheid en schuift cultureel-erfgoed als (educatief) instrument hiertoe naar voor

POLS is als enige erfgoedcel tot nu toe aangesloten bij Green Track, een koepelvereniging die duurzame oplossingen zoekt voor culturele instellingen.

Green Track	25/3, 4/11	Gent	Leden aangesloten bij Green Track + personeel POLS (D)	Uitwisseling duurzaamheidsoplossingen voor spelers culturele veld Gent en omstreken
--------------------	------------	------	--	---

4. Projectwerking Eerste Wereldoorlog (TRP-middelen Vlaanderen)

In december 2013 werd in het station van Deinze een eerste landmark/tentoonstelling geopend over de geschiedenis van het spoor, het station en de ontwikkeling van de buurt en de vernielingen van het eindoffensief van 1918.

Verder duidde de Raad van Bestuur van POLS midden 2014 het bedrijf Mindsetting aan voor de ontwikkeling van de 3 resterende landmarks, aan de Edemolen te Nazareth (oprichting oktober 2014), de Franse militaire begraafplaats te Machelen (Zulte) en aan het herdenkingsmonument van de Slag van de Grenadiers (Eke – Semmerzake).

4.1 voorbereiding andere landmarks (Begraafplaats Machelen en Grenadiersbrug Eke-Semmerzake)

In 2015 werd verder gewerkt aan de nog op te richten landmarks. De streefdatum voor deze aan de Franse militaire begraafplaats te Machelen (Zulte) was september 2015, bij de officiële herdenking. Begin 2015 werd een ontwerp en raming van de ontwerper aangeleverd en konden de betrokken actoren aan de slag.

De laatste landmark, aan de Grenadiersbrug, zal geplaatst worden rond 11 november 2016. De voorbereidingen zijn reeds aan de gang van in 2014, maar werden in 2015 geïntensifieerd. Ook de herinrichting van het 11 novembermuseum in het voormalig Godshuis van Nazareth vergt heel wat voorbereiding en vooral administratieve opvolging.

4.2. Foto expo in Museum van Deinze en Leiestreek

In 2013 werd een principeakkoord gesloten met het Museum van Deinze en de Leiestreek en de cultuurdienst van Deinze om in het voorjaar van 2015 een expo te organiseren over Duitse (amateur)fotografie in Oost-Vlaanderen tijdens WO I, een unieke particuliere fotocollectie van Denis Pieters

uit Nazareth. Tijdens 2014 en 2015 was POLS aanwezig op de vergaderingen rond de inhoud en opbouw van deze tentoonstelling. POLS verzorgde eveneens het campagnebeeld.

Overleg Toerisme Vlaanderen (coördinator TRP-projecten)	4/8, 25/9	Nazareth & kantoor POLS	Cubeco Nazareth, bestuur Nazareth, TVL, Personeel POLS (D)	Afspraken rond Museum WOI Nazareth, timing en planning en herschrijven dossier
Overleg LM Slag Grenadiers, Eke-Semmerzake	17/2, 31/3, 22/5, 5/8, 6/10, 21/10, 24/11		Cubeco Nazareth & Gavere, bestuur Nazareth & Gavere, Personeel POLS (D)	Overleg planning, vorm en inhoud LM Slag van de Grenadiers + herdenking WOI 2018
Overleg LM Machelen	23/2, 25/3, 13/7, 31/8, 4/9 (inhuldiging)	Zulte gemeentehuis (of ter plaatse)	Cubeco Zulte (Emmy), POLS (D), dienst toerisme (Bianca), schepenen van Cultuur en toerisme Zulte, leden van Comité Franco-Belge	Afspraken invulling, opmaak en plaatsing LM. Inventarisatie Militaire begraafplaats, databank met namen en biografieën gesneuvelden, in samenwerking met team van vrijwilligers.
Overleg WOI (Station Deinze) en WOII in Deinze	4/2, 18/2, 7/4, 13/5, 26/5, 11/6	Deinze	Cultuurdienst Deinze, bevoegde schepenen + personeel POLS (D)	Vorbereiding erfgoedpanelen Gebeurtenissen WOII in Vinkt en Meigem + opvolging dossier LM WOI Station Deinze
Overleg Museum Nazareth WOI en WOII	29/10, 9/11	Nazareth	Cultuurdienst Nazareth, bevoegde schepenen, vzw 11novembermuseum + personeel POLS (D)	Afspraken omtrent herinrichting Oorlogsmuseum Nazareth met aandacht voor WOII en regioverhaal

5. Projectwerking – digitale erfgoedhaltes toeristische routes (Leader/PDPO-middelen)

In 2015 werkte POLS verder aan het project 'digitale erfgoedhaltes' via QR-codes, waarbij interessante erfgoedlocaties (natuurgebieden, kerken, monumenten, ...) langs toeristische (wandel- en/of fiets-)routes zal voorzien worden van een digitale drager die info op een website ontsluit. Er kwam in 2015 eveneens een regiokaart met al deze erfgoedlocaties op gepresenteerd binnen verschillende thema's. Dit project krijgt de steun van de Europese landbouwprogramma's LEADER en PDPO. Medio 2014 werd Trendsco als externe partner door de Raad van Bestuur van POLS aangesteld om het volgende uit te werken, in 2015 werd dit ook uitgevoerd, onder begeleiding van de erfgoedcoördinator:

1. Ontwerpen van een regiokaart: Ontwerp, realisatie en druk van kaart op 5000 exemplaren met daarop aan de voorzijde de bestaande wandel- en fietsroutes met daarlangs max. 120 POI's (Points of interest) en met op de achterzijde uitleg over de belangrijkste POI's (incl. handleiding naar het hanteren van het QR-systeem).
2. Integratie van die max. 125 POI's op een responsive website (www.polsregio.be) met een digitale ontsluiting (QRcode) naar de POI's en de ontsluiting van de routes.
3. Plaatsen van een bescheiden bordje (op paal of op bestaand bord of aan de muur, afhankelijk van de plaats) met daarop de QRcode, de noodzakelijk logo's, de link naar de website en het nummer van de POI op de kaart.

POLS en de gemeentelijke diensten Cultuur en Toerisme kozen uit een lange lijst erfgoed binnen LEADER en PDPO gebied, de 120 belangrijkste POI uit en deelden ze in onder deze thema's: Conflict, Religie,

Natuur, Monument, architectuur, Stiel en Kunst. De informatie over deze locaties werd opgezocht en geïntegreerd in de responsive website www.polsregio.be, samen met (historische) foto's.

De praktische uitwerking (zoals toestemming van de eigenaars krijgen om de borden te plaatsen, de druk van de borden en de kaart) werd in 2015 uitgewerkt en de definitieve oplevering was voor het toeristisch seizoen in 2015.

Voorstelling project QR-codes regio Leader	6/07 (Machelen – PDPO)	Machelen	Pers, Personeel POLS (D), bestuur Zulte, bestuur POLS, diensten toerisme Deinze en Zulte, cubeco Zulte	Persconferentie met voorstelling van de QR-codes in de gemeenten van het Leadergebied
Overleg POI (Points of Interest in elk van de 6 gemeenten van POLS)	16/2, 19/3, 24/3, 30/3, 31/3, 4/5, 11/5, 3/6, 11/6, 14/7, 23/7	Werkgebied POLS	Personeel POLS (D) + resp cubeco's + eigenaars + ontwikkelaar	Vaststellen lijst en elimineren of toevoegen van points of interest, praktische afspraken plaatsing + redactie teksten en beeldmateriaal POI

6. Projectwerking – trage wegen (VLM-middelen)

Eind 2013 was een project ingediend bij de VLM en de Provincie Oost-Vlaanderen voor het benoemen van trage wegen in de POLS-regio. Doel van het project was meer gebruikers naar de trage wegen te lokken, door ze een historische naam te geven. Dit project steunt op de inventarisatie van de trage wegen die werd afgerond in het werkgebied Schelde Leie door de VLM. De subsidie werd verkregen en 5 gemeenten stapten ook mee in (Sint-Martens-Latem hanteert eigen signalisatie).

In 2014 werden de gemeenten via de diensten Cultuur gevraagd trage wegen te selecteren en te benoemen. De gemeenten deden dit via hun cultuur- en/of erfgoedraden, waarin lokale vertegenwoordigers zitten van de erfgoedverenigingen en heem- en geschiedkundige kringen. Dit resulteerde in een lijst van 91 namen van trage wegen, die op 197 plaatsen met borden zullen ontsloten worden. Voor de opmaak en productie werd de firma Verjans aangesteld door de Raad van Bestuur van POLS. De oplevering van de bordjes vond plaats in 2015.

Inhuldiging Trage Wegen	23/3, 10/10 en 12/10	De Pinte en Zulte	Personeel POLS + bevoegde schepenen en Raad van Bestuur POLS	Vorbereiding (23/3) + Inhuldigen bordjes Trage Wegen in zowel De Pinte (10/10) en Zulte (12/10) met telkens persvoorstelling
--------------------------------	----------------------	-------------------	--	--

